

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Uzp 421/11
30.11.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Olge Đuričić i Vlaste Jovanović, članova veća, sa savetnikom Gordanom Bogdanović, kao zapisničarem, odlučujući po zahtevu P. za p., u. i s. t., t. i u. P. doo u likvidaciji, B., čiji je zakonski zastupnik likvidacioni upravnik R.P., za preispitivanje sudske odluke - presude Upravnog suda 1 U 28311/10 od 24.06.2011. godine, uz učešće protivne stranke Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije i uz učešće JP "Vojvodinašume", čiji je punomoćnik V.M., advokat iz N.B., u predmetu zaštite konkurencije, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 30.11.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev se ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Upravnog suda 1 U 28311/10 od 24.06.2011. godine odbijena je tužba P. za p., u. i s. t., t. i u. P. doo - u likvidaciji podneta protiv rešenja Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije broj 5/0-03-443/10-1 od 17.09.2010. godine, kojim je odbijen njegov zahtev podnet radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja od strane Javnog preduzeća "Vojvodinašume", kao neosnovan.

U zahtevu za preispitivanje pobijane presude podnosilac ističe da je presuda nezakonita i nepravilna jer je doneta na osnovu povrede zakona i pravila postupka. Ukazuju da je Upravni sud na osnovu potpuno utvrđenog činjeničnog stanja pogrešnom primenom zakona izveo nepravilan zaključak da JP "Vojvodinašume" nije zloupotrebilo dominantan položaj na tržištu, mada je pravilno utvrđeno da ima dominantan položaj na tržištu prodaje topolovih trupaca na teritoriji Republike Srbije, i da nije povređen Zakon o zaštiti konkurencije time što je podnosiocu zahteva onemogućeno ugovaranje i isporuka topolovih trupaca u 2006. godini. Smatra da je JP "Vojvodinašume" odbijanjem da ugovori i isporuči topolove trupce fabrici furnira P. u P. do 30.06.2006. godine, na najgrublji način zloupotrebila dominantni položaj zaključujući ugovore o isporuci sa svim ostalim kupcima. Naglašava da je prodavac JP "Vojvodinašume" bio dužan da potpiše ugovor broj 01-162 od 27.01.2006. godine, koji je ponudio DOO P. i koji ga je kao kupac potpisao i overene primerke ugovora vratio, s tim što je dopisani tekst ispod potpisa na ugovoru bez pravnog dejstva i predstavlja obaveštenje o potrebama kupca, pa nije razlog za nepotpisivanje ugovora. Ističe da je stoga neosnovano pozivanje Upravnog suda na članove 32. i 41. Zakona o obligacionim odnosima, jer se nije radilo o ponudi prodavca, već o dostavi kupcu na potpis ugovora sa diskriminacionom količinom topolovih trupaca nedovoljnom za kontinuiranu proizvodnju u 2006. godini. Takođe, ističe da se biće dela zloupotrebe dominantnog položaja ogleda u primeni nejednakih uslova na iste poslove sa različitim učesnicima, a to su količine robe koje JP "Vojvodinašume" ugovara sa pojedinim kupcima, a ne kako je pogrešno zaključio Upravni sud dostava jednakih po formi - tipskih ugovora o isporuci robe. Smatra da je, suprotno činjenicama u spisima predmeta, pobijanom presudom konstatovano da su od posebnog značaja za odlučivanje činjenice da na P. nije primenjen nijedan kriterijum koji se nije odnosio na druge učesnike na tržištu, da između prodavca i kupca nije postignuta saglasnost oko količine robe za isporuku, odnosno da kupac nije prihvatio uslove iz ugovora, što je uslov koji prodavac primenjuje u odnosu na sve kupce. Ističe da je ovakvo zaključivanje neosnovano i pogrešno, jer, osim nabiranja kriterijuma nijedan od njih nije primenjen, niti je utvrđeno u kom opštem aktu JP "Vojvodinašume" su oni propisani i vrednovani. Posebno ističe da je osporeno rešenje doneto u ponovnom postupku i da u obrazloženju istog nisu navedeni podaci u vezi ugovorene količine sa pojedinim kupcima, načinu isporuke i prihvatanja uslova iz ugovora, kao i o tome koji od kupaca ima isključivo registrovanu delatnost za preradu drveta, a koji podaci opravdavaju prednost pri izboru kupaca. Zbog ovih nedostataka, po mišljenju podnosioca zahteva, ne može se na pouzdan način proveriti da li su primenjeni nejednaki uslovi poslovanja na iste poslove sa različitim učesnicima na tržištu. Sa ovih razloga, detaljno obrazloženih u zahtevu, predlaže da sud uvaži zahtev i ukine ili preinači pobijanu presudu.

Protivna stranka u odgovoru na zahtev ističe da je isti neosnovan a pobijana presuda na zakonu zasnovana, pa kako podnosilac u zahtevu nije naveo nove činjenice i dokaze, već isključivo stavove koje je iznio tokom trajanja upravnog postupka i upravnog spora, o kojima je već raspravljano, predlaže da sud zahtev odbije.

U odgovoru na zahtev JP "Vojvodinašume" ističe da nije zloupotrebila dominantan položaj jer nije bilo primene nejednakih uslova poslovanja, već podnosilac zahteva nije ispunio opšte primenjujuće kriterijume za zaključenje

ugovora, pa predlaže da sud zahtev odbije.

Postupajući po podnetom zahtevu i ispitujući pobijanu presudu u granicama zahteva, u smislu člana 54. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. glasnik RS" broj 111/09), Vrhovni kasacioni sud je našao:

Zahtev je neosnovan.

Prema obrazloženju pobijane presude, doneta je odluka kao u dispozitivu iste jer je Upravni sud našao da je tuženi organ pravilno osporenim rešenjem utvrdio da tužilac nije doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge konkurente prilikom zaključivanja ugovora o snabdevanju topolovim trupcima, pa nije došlo do zloupotrebe dominantnog položaja i diskriminacije tužioca od strane JP "Vojvodinašume".

Ocenjujući zakonitost pobijane presude Vrhovni kasacioni sud nalazi da je presuda doneta bez povreda pravila postupka i uz pravilnu primenu materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje sadržano u osporenom rešenju. Pobijanom presudom ocenjena su sva pitanja i okolnosti koje su mogle biti od uticaja na zakonitost osporenog rešenja i za tu ocenu su dati dovoljni i jasni razlozi koje u svemu prihvata i ovaj sud.

Vrhovni kasacioni sud je cenio navode zahteva da je JP "Vojvodinašume" izvršila zloupotrebu dominantnog položaja na tržištu time što sa podnosiocem zahteva nije zaključila ugovor o isporuci topolovih trupaca za proizvodnju u 2006. godini, pa je našao da su neosnovani. Ovo stoga što iz spisa proizlazi da je JP "Vojvodinašume" dostavila podnosiocu zahteva ugovor broj 01-162 od 27.01.2006. godine o prodaji robe za 2006. godinu do 30.06.2006. godine, koji je kupac DOO P. potpisao, ali je na istom dokucao napomenu da ponuđene količine isporuke trupaca po ugovoru ne omogućavaju pokretanje redovne i stalne proizvodnje i zapošljavanje preko 50 radnika u fabrici furnira P. u P., čiji je kapacitet prerade topolovih trupaca 2500m³ mesečno ili 30000m³ godišnje. U zapisniku Komisije za zaštitu konkurencije broj 99/06-35 od 09.10.2006. godine je navedena izjava zastupnika JP "Vojvodinašume", uzeta dana 04.10.2006. godine, da je usmeno upozorio direktora DOO P. da tako dopisan tekst na samom ugovoru ne može biti prihvaćen i potpisan od strane JP "Vojvodinašume". Kako je članom 41. Zakona o obligacionim odnosima propisano da ako ponuđeni izjavi da prihvata ponudu i istovremeno predloži da se ona u nečemu izmeni ili dopuni, smatra se da je ponudu odbio i da je sa svoje strane učinio drugu ponudu svome ranijem ponudiocu, Vrhovni kasacioni sud nalazi da se osnovano Upravni sud u pobijanoj presudi pozvao na ovu zakonsku odredbu, pa su navodi zahteva s tim u vezi takođe neosnovani.

Imajući u vidu činjenicu da se radi o tipskom ugovoru koji je ponuđen i svim ostalim kupcima, Vrhovni kasacioni sud nalazi da je pravilno pobijanom presudom ocenjeno da podnositelj zahteva nije doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na ostale konkurente, jer JP "Vojvodinašume" nije izvršila radnju kojom se primenjuju nejednaki uslovi poslovanja na iste poslove sa različitim učesnicima tržišta, pa u konkretnom slučaju nema zloupotrebe dominantnog položaja na tržištu propisane članom 18. Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS" 79/05).

Cenjeni su i navodi zahteva da zloupotrebu dominantnog položaja predstavlja količina robe ugovorena sa kupcima, jer dovodi do primene nejednakih uslova na iste poslove sa različitim učesnicima, pa je Vrhovni kasacioni sud našao da su neosnovani. Ovo sa razloga što iz spisa proizlazi da su količine robe ponuđene DOO P. određene na osnovu sledećih kriterijuma: preuzete količine iz prethodne godine, odnosno prethodnih perioda, raščišćeni poslovni odnosi, prihvatanje u potpunosti uslova iz ugovora, raspoloživa količina robe i stvarni prikaz potrebe od strane kupca dokumentovan brojem uposlenih radnika kao tehničkim kapacitetima prerade, pri čemu prednost imaju prerađivači koji imaju registrovanu delatnost prerade drveta i proizvode od drveta. U obrazloženju osporenog rešenja je kao činjenica od posebnog značaja za odlučivanje istaknuto da na podnosioca zahteva nije primenjen nijedan kriterijum koji se nije odnosio i na druge učesnike na tržištu, pa stoga i nema nejednakog postupanja na tržištu, a količine koje su DOO P. ponuđene ugovorom za period 01-06.2006. godine su određene na osnovu količine preuzete u prethodnom periodu, odnosno na osnovu podataka za 2005. godinu kada je sa DOO P. zaključen ugovor o isporuci 2500m³ topolovih trupaca, od čega je preuzeto samo 1200m³, pa je u skladu s tim za prvu polovinu 2006. godine i ponuđen ugovor za isporuku 1000m³. Takođe, u obrazloženju osporenog rešenja i pobijane presude dati su detaljni i jasni razlozi u pogledu primene i drugih kriterijuma, koje u svemu prihvata i ovaj sud. Naročito je obrazložen kriterijum ugovaranja na osnovu količine robe preuzete u prethodnom periodu u odnosu na ostale učesnike na tržištu, koji su se prema dokazima u spisima pojedinačno izjasnili u pogledu isporučenih količina topolovih trupaca koje su kod većine manje od ugovorenih. Vrhovni kasacioni sud je cenio i ostale navode zahteva, pa je našao da su bez uticaja na drugačije odlučivanje o zakonitosti pobijane presude, jer je ta presuda doneta bez povreda pravila postupka i uz pravilnu primenu materijalnog prava, pa je na osnovu člana 55. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u dispozitivu ove presude.

PRESUĐENO U VRHOVNOM KASACIONOM SUDU

Zapisničar,

Gordana Bogdanović,s.r.

Predsednik veća - sudija,

Snežana Živković,s.r.